FUMO
Omgevingsdienst Fryslân

Jaarprogramma VTH Fryslân basistaken 2023 Weststellingwerf

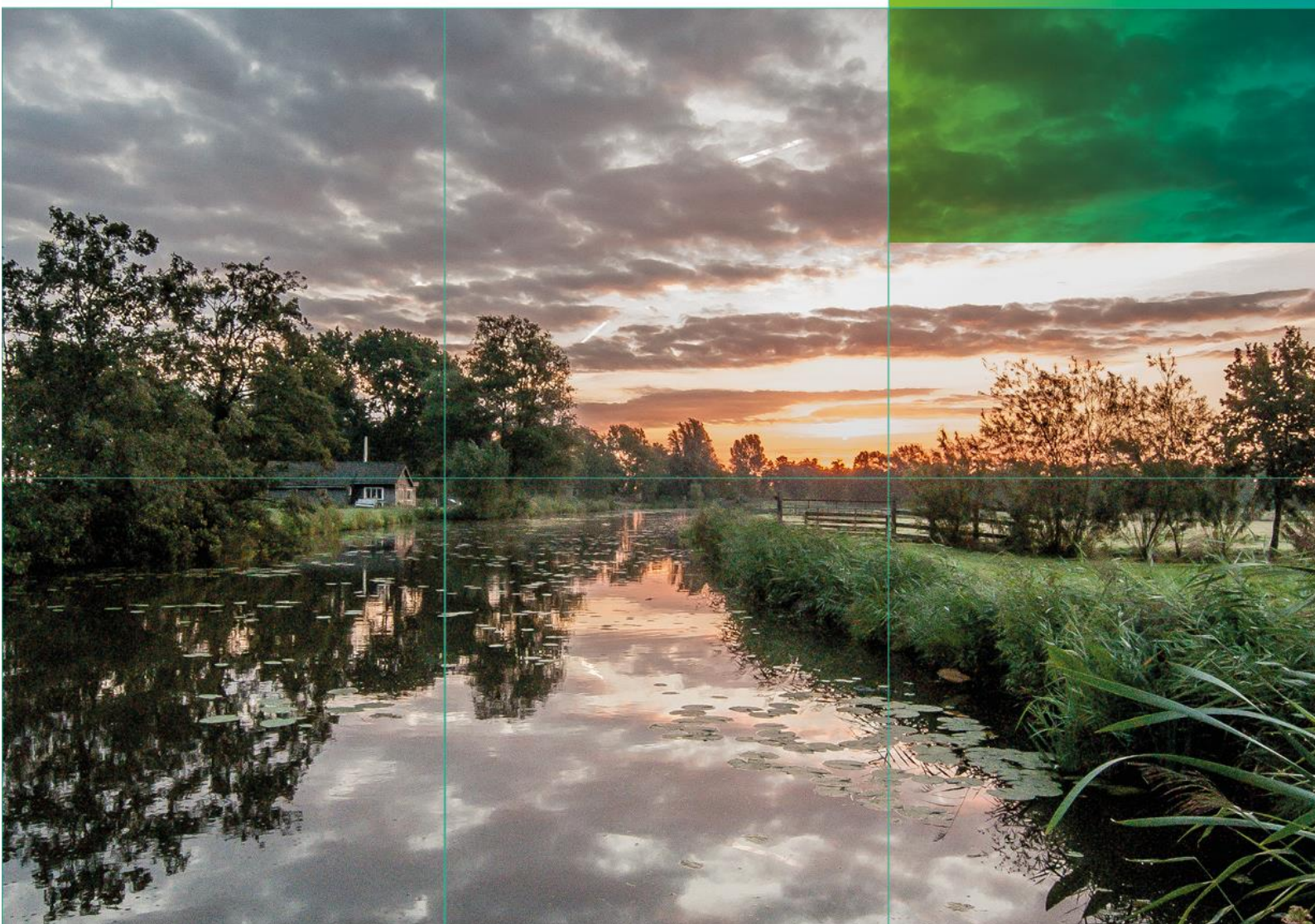

In opdracht van (de deelnemers)

Opgesteld door	De Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing
	Postbus 3347
	8901 DH LEEUWARDEN
Titel	Jaarprogramma VTH Fryslân basistaken 2023
Datum	16 december 2022
Status	Ter vaststelling door bevoegde gezagen
Versie	1.0
Contactpersoon	Roel Kouwen

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4

2. Kaders en uitgangspunten 5

3. Ontwikkelingen 8

4. Evaluatie 2021- vooruitblik evaluatie 2022 10

5. Middelen en focus 11

5.1 Focus in toezicht 11

6. Jaarprogramma VTH Fryslân basistaken 2023 16

6.1 Regionaal programma (toezicht) 16

6.2 Lokaal programma 17

6.3 Programma ketentoezicht (regionaal uitgevoerd) 18

7. Programma collectieve taken 19

8. Monitoring, voortgang en evaluatie 22

9. Afstemming en samenwerking 23

Bijlage 1. Begrippenlijst 24

Bijlage 2. Lokale programma's per deelnemer 25

Weststellingwerf ..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Bijlage 3. Doorwerking VTH-beleid Fryslân 28

1. Inleiding

Voor u ligt het tweede jaarprogramma op basis van het VTH-beleid Fryslân voor de basistaken en het sturings- en financieringsmodel FUMO. Dit ‘Jaarprogramma VTH Fryslân Basistaken 2023’ (jaarprogramma) gaat over alle basistaken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving in Fryslân. Het is onderdeel van de BIG-8 beleidscyclus (beleid, programma, uitvoering, evaluatie en bijstelling enz.). De grondslag voor dit jaarprogramma ligt in artikel 7.3 van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

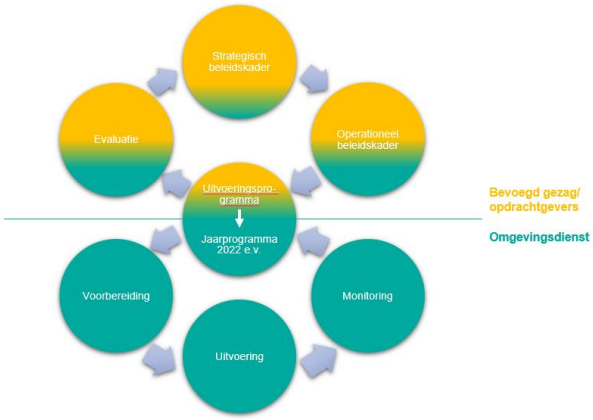

Zoals gezegd is dit het tweede jaarprogramma dat is gebaseerd op het gezamenlijke VTH-beleidsplan (vastgesteld door bevoegd gezagen in 2021) met het bijbehorende risicomodel van de Friese gemeenten en provincie. Dit betekent dat de aanpak en de opzet van het programma relatief nieuw is en we te maken hebben met een aantal onbekendheden. Als professionele en lerende(!) organisaties moeten we met elkaar het jaarprogramma uitwerken en in de praktijk aanscherpen. De kwaliteit die we in het VTH-beleid Fryslân hebben geformuleerd zullen we in gezamenlijkheid moeten borgen en waarmaken in dit programma. Dit vraagt draagvlak, betrokkenheid en samenwerking van alle betrokken partijen.

Totstandkoming en vaststelling

Dit programma is opgesteld door de FUMO, grotendeels op basis van de uitgangspunten zoals deze zijn bepaald in het besluit van het VTH Managementoverleg (VTH MO) d.d. 21 september 2022. Het VTH MO heeft de FUMO verzocht om op basis van de in dit besluit genoemde bouwstenen het jaarprogramma VTH Fryslân basistaken 2023 op te stellen. Inmiddels is op 14 oktober 2022 de datum van inwerkingtreding Omgevingswet met een half jaar uitgesteld naar 1 juli 2023. In het bijgaande jaarprogramma is in tegenstelling tot de bouwstenen die zijn vastgesteld door het VTH MO, nog geen rekening gehouden met het gewijzigde bevoegd gezag onder de Omgevingswet. Wel is het programma gebaseerd op een risicoanalyse die is gebaseerd op de milieubelastende activiteiten van een inrichting. Nu de wet is uitgesteld, wordt hierdoor vooruitgelopen op de Omgevingswet. Dit brengt geen risico’s met zich mee.

Een concept van het jaarprogramma wordt behandeld in het Vakoverleg van 2 november 2022 en het VTH MO van 9 november 2022. Op 15 december 2022 heeft het AB FUMO ingestemd met het jaarprogramma en vervolgens ter vaststelling aangeboden aan de colleges van burgemeester en wethouders (B&W) en Gedeputeerde Staten (GS). Zij kunnen het jaarprogramma desgewenst gebruiken voor het informeren van gemeenteraden en Provinciale Staten (PS).

Doel en reikwijdte

Het programma laat zien aan het dagelijks bestuur (DB), het algemeen bestuur (AB), de colleges van B&W van de Friese gemeenten en GS van Fryslân wat zij van de FUMO mogen verwachten aangaande de uitvoering van de reguliere VTH-taken voor inrichtinggebonden en niet-inrichtinggebonden basistaken (zoals toezicht Besluit bodemkwaliteit (Bbk) en sloop-asbest). Ook is het programma voor ketentoezicht in hoofdlijnen opgenomen in dit jaarprogramma en een nadere uitwerking van de collectieve uren opgenomen in de begroting 2023. Het programma omvat niet de

uitvoering van de VTH-taken voor Brzo[1]-bedrijven, de uitvoering hiervan ligt bij de Omgevingsdienst Groningen (ODG).

Leeswijzer

In hoofdstuk twee wordt ingegaan op de kaders waarbinnen en de uitgangspunten op basis waarvan het jaarprogramma is opgesteld. In hoofdstuk drie zijn de ontwikkelingen voor 2023 en de komende jaren beschreven. Vervolgens wordt in hoofdstuk vier kort ingegaan op de evaluatiepunten uit de afgelopen jaren. De beschikbare middelen en de focus die gelegd worden bij de uitvoering overeenkomstig de beschikbare middelen komt aan bod in hoofdstuk vijf. Het jaarprogramma bestaat uit een regionaal en lokaal programma. Dit ligt in lijn met het sturings- en financieringsmodel FUMO. Daarnaast is ook het programma voor ketentoezicht voor 2023 opgenomen. Alle drie de programma's worden beschreven in hoofdstuk zes, waarna in hoofdstuk zeven het programma voor de uitvoering van de collectieve taken volgt. Het jaarprogramma sluit af met de wijze waarop de FUMO monitort en evalueert en met welke partijen wordt afgestemd en samengewerkt in hoofdstuk acht respectievelijk hoofdstuk negen. Aanvullend hierop is per individuele opdrachtgever het lokale jaarprogramma voor de basistaken nader uitgewerkt in bijlage 2. In bijlage 3 wordt toegelicht op welke wijze invulling wordt gegeven met onderliggend jaarprogramma aan de doelstellingen uit het VTH-beleid Fryslân voor de basistaken.

2. Kaders en uitgangspunten

Begroting FUMO 2023

In de vergadering van het algemeen bestuur van 10 december 2020 is het sturings- en financieringsmodel FUMO vastgesteld. De begroting van 2023 is – net als de begroting van 2022 – op basis van dit model opgesteld. De belangrijkste uitgangspunten van dit model zijn:

Tabel 1: Uitgangspunten sturings- en financieringsmodel FUMO

Taakgebied	Omschrijving financieringswijze
Inrichting gebonden basistaken - regulering	• In samenspraak met de deelnemers wordt per product uit de producten en dienstencatalogus FUMO (PDC) een inschatting gemaakt van het aantal te verwachten producten • Het aantal verwachte producten x het kengetal = aantal begrote uren • In samenspraak met de deelnemers worden uren opgenomen voor informatieverstrekking, maatwerk en onvoorzien. • Het totaal aantal uren x het integrale uurtarief = deelnemersbijdrage
Inrichting gebonden basistaken - Toezicht	• Het aantal inrichtingen x kengetal x frequentie = aantal basistaakuren • In samenspraak met de deelnemers worden uren opgenomen voor onvoorzien, maatwerk en indien gewenst een hoger ambitieniveau. • Aantal basistaakuren x integrale uurtarief = deelnemersbijdrage voor inrichtinggebonden basistaken;
Niet-inrichting gebonden basistaken besluit VTH	• Voor meldingen sloop/asbest en Bbk wordt in samenspraak met de deelnemers per product een inschatting gemaakt van het aantal te verwachten ingediende meldingen. Het aantal verwachte producten x het kengetal x het integrale uurtarief = deelnemersbijdrage.

1 Brzo = Besluit risico's zware ongevallen

	• Voor toezicht sloop/asbest en Bbk: het aantal meldingen x kengetal x frequentie = aantal toezichtsuren Bbk en asbest/sloop. Dit maal het integrale uurtarief = deelnemersbijdrage. • Voor handhaving wordt uitgegaan van dezelfde aantallen als in de begroting van 2022.
Collectieve taken	• In voorliggende begroting is 2.150 uur opgenomen voor collectieve taken[2]; • Deze uren zijn naar rato van de deelnemersbijdrage voor basistaken verdeeld over de deelnemers.

De begroting FUMO 2023 vormt in principe het financiële kader. Daarin zijn de beschikbare uren en middelen (en het aantal inrichtingen) vastgelegd voor de basistaken. In deze begroting is (vanwege het ontbreken van gedeelde uitgangspunten) nog geen rekening gehouden met de Omgevingswet. In dit jaarprogramma wordt deels ingespeeld op de geest van de Omgevingswet, door in de geest van de wet uit te gaan van de risicoanalyse mede op basis van milieubelastende activiteiten (mba's). Daarbij geldt dat in de uitvoering altijd plaats zal vinden op basis van de huidige wet- en regelgeving. Daarnaast wordt rekening gehouden met de kengetallen en toezichtsregime conform evaluaties Bbk en sloop-asbest (besluit AB 27 oktober 2022). Dit betekent dat dit jaarprogramma niet naadloos aansluit op de begroting. Het is wel vormgegeven op basis van de meest recente uitgangspunten (zoals in dit jaarprogramma beschreven) en overeenkomstig de in het VTH MO afgesproken bouwstenen.

De begroting 2023 is verder gebaseerd op basis van de kengetallen die zijn opgenomen in de PDC FUMO 2022[3]. Voor het kunnen werken op basis van kengetallen moeten aan een aantal randvoorwaarden worden voldaan. Deze randvoorwaarden zijn een uniform mandaat, kwaliteit van de dossiers en de ondersteunende systemen op orde en een goede onderlinge afstemming waarin vertrouwen naar voren komt[4]. Op deze onderdelen wordt voortgang geboekt, al is er het gedeelde besef dat er nog werk aan de winkel is. Inmiddels is er per 1 oktober 2022 sprake van een uniforme mandaatregeling. Daarnaast vraagt de omzetting en toepassing van nieuwe wetgeving tijd. Vergunningverleners en toezichthouders worden bij het behandelen van elk dossier geconfronteerd met nieuwe regelgeving en het begrip milieubelastende activiteit, terwijl het dossier nog is opgebouwd rond het begrip inrichting. Het kost meer tijd per vergunningaanvraag, het wordt lastig de kortere termijnen te behalen en het kan leiden tot verminderde productiviteit. Ook een controle bij een bedrijf kost meer tijd, omdat eerst gekeken moet worden om welke mba's het gaat en om te achterhalen in welke mate een wijziging van regelgeving is opgetreden. In de Tijdelijke alternatieve maatregelen die zijn onderkend door het VTH MO is daarom ook al in juni 2022 opgenomen dat rekening moet worden gehouden met een hogere tijdsbesteding in vergelijking met de huidige kengetallen (opslag 5% á 10% als marge).

Een naheffing kan gelet op vorenstaande niet worden uitgesloten overeenkomstig het sturings- en financieringsmodel waarbij aan het einde van het begrotingsjaar 2023 e.v. wordt afgerekend op basis van de daadwerkelijke besteding van uren. Ook wordt door dezelfde redenen niet uitgesloten dat het geprognotiseerde aantal toezichtscontroles niet wordt behaald.

VTH-beleid Fryslân voor de basistaken

Het VTH-beleid Fryslân voor de basistaken is in 2021 vastgesteld door de bevoegde gezagen. Dit nieuwe beleid gaat uit van 'budgetneutraal', dit betekent dat de uitvoering van de basistaken niet meer of minder gaat kosten als gevolg van het nieuwe beleid. Het VTH-beleid Fryslân voor de Basistaken

2 In de begroting 2023 zijn 2.150 uur aan collectieve taken opgenomen. Daarnaast zijn in de begroting voor een andere collectieve taak 'ketentoezicht' uren opgenomen (5.440 uur).
3 Vastgesteld door het algemeen bestuur in de vergadering van 10 december 2021.
4 Zie o.a. pagina 11 van het sturings- en financieringsmodel FUMO en pagina 7 van de PDC FUMO.

geldt als ondergrens: meer mag wel, minder niet. Het nieuwe beleid heeft de instemming van het bestuurlijk Fries VTH-overleg. Vaststelling door het college van GS en college van B&W van de Friese gemeenten heeft inmiddels plaatsgevonden. Voor 2023 is het VTH-beleid Fryslân als uitgangspunt beschouwd voor de uitvoering van de basistaken.

In het VTH-beleid Fryslân voor de basistaken zijn meerjarige doelen met betrekking tot de fysieke leefomgeving vastgelegd. De activiteiten in dit programma dragen bij aan het bereiken van deze doelen. In bijlage 3 is samengevat weergegeven op welke wijze met dit jaarprogramma invulling is gegeven aan de prioriteiten uit dit VTH-beleid.

Risicogericht werken

Het jaarprogramma gaat uit van risicogericht werken. Hiervoor is op verzoek van de deelnemers een risicomodel opgesteld door Arena Consulting dat niet alleen uitgaat van de standaardcriteria zoals natuur, financieel, gezondheid, imago, ed.. Naast criteria als naleefgedrag en de laatste keer dat een inrichting op het gebied van toezicht is bezocht (achterstallig 'onderhoud' kost extra tijd in geval er geen of summier toezicht is gehouden) is dit jaar ook rekening gehouden met de ernst van overtredingen en het aantal meest waarschijnlijke mba's die zijn toegekend per inrichting. De uitvoering van de toezichthoudende taken richt zich op risico's en draagt bij aan de beleidsdoelen uit het VTH-beleid Fryslân voor de basistaken.

De risicoanalyse is mede gebaseerd op mba's Omgevingswet waarvan de risicoscores nog niet inhoudelijk zijn herijkt: dit staat gepland voor 2023. Ook de risicoscore per branche zal dan nogmaals tegen het licht worden gehouden.

Besluit omgevingsrecht (Bor): eisen aan organisatie en uitvoering

- *Scheiding van vergunningverlening en toezicht en handhaving:* De afzonderlijke afdelingen toetsing en vergunningverlening en toezicht & handhaving waarborgen een scheiding tussen de taken in het kader van vergunningverlening enerzijds en toezicht en handhaving anderzijds. Hiermee is gewaarborgd dat de medewerkers en het management verantwoordelijk voor een vergunning niet ook toezicht houdt of handhaaft op diezelfde vergunning.
- *Periodieke roulatie:* Om te voorkomen dat na verloop van tijd de toezichthouder te lang verantwoordelijk is voor handhaving van eenzelfde inrichting, worden medewerkers periodiek gerouleerd over de inrichtingen.
- *24-uurs bereikbaarheid:* Met de milieuklachtentelefoon wordt 24 uurs bereikbaarheid voor klachten en calamiteiten gerealiseerd. Er is een consignatiedienst verantwoordelijk voor het afhandelen van klachten. Iedereen die een klacht heeft op het gebied van milieu kan 24/7 deze milieuklachtentelefoon bellen. Alle klachten worden opgepakt of er wordt voor gezorgd dat de verantwoordelijke instantie de klacht in goede orde ontvangt. Dit vergt ook bereikbaarheid van die instanties buiten kantooruren! De FUMO heeft (nog) geen rol in de crisisorganisatie (rampenbestrijding en/of crisisbeheersing binnen de GRIP-fasen) in geval van een crisis/ calamiteit.

Type doelen

Bij elk branche-aanpak worden doelen geformuleerd. Waar mogelijk worden, in lijn met het rapport "Meetbare handhavingsdoelstellingen"[5], naast input- en prestatiedoelen, ook nalevingsdoelen of milieudoelen gesteld. Input- en prestatiedoelen zeggen iets over de inzet (input) en geleverde prestaties (bijvoorbeeld aantal verleende vergunningen, aantal uitgevoerde controles). Naleving- en milieudoelen zeggen iets over het effect van taakuitvoering op een doelgroep (bijv. naleefgedrag) en op de fysieke leefomgeving (bijv. veiligheid, milieukwaliteit, e.d.). Het formuleren en monitoren van

[5] "Meetbare handhavingsdoelstellingen", K+V (2004), een gezamenlijk product van het Ministeries van VROM, Verkeer en Waterstaat, IPO, VNG en de UvW.

naleving- en milieudoelen is lastig, omdat het verband tussen taakuitvoering en de doelstellingen complex en veelzijdig is. Wel zijn dit soort doelen onze ‘stip op de horizon’; we accepteren dat we hierin ‘lerende’ zijn.

3. Ontwikkelingen

Hieronder staan ontwikkelingen die invloed hebben op meerdere milieuthema’s en producten en diensten van de FUMO.

Omgevingswet

Op 1 juli 2023 treedt de Omgevingswet in principe in werking. Dan moet de FUMO klaar zijn om volgens en in de geest van de Omgevingswet te werken. Waar voor de gemeentelijke omgevingsvisie en het omgevingsplan een overgangsfase geldt, is die er voor het uitvoerende werk niet. Of de wet ook per 1 juli 2023 in werking treedt is niet honderd procent zeker. Uitstel of niet, steeds duidelijker is geworden dat een goede invoering van het nieuwe stelsel draait om samenwerking tussen overheden in de keten, anders werken en nieuwe afspraken daarover maken. Daar wordt hard aan gewerkt in De Fryske Aanpak en het VTH MO. Desalniettemin heeft het VTH MO geconstateerd dat de bevoegd gezagen en de FUMO niet kunnen voldoen aan de nieuwe taakverdeling en -uitvoering die de Omgevingswet met zich meebrengt. Dit betekent naar alle waarschijnlijkheid dat de taakverdeling en -uitvoering vanaf juli 2023 hetzelfde blijft zoals anno 2022 en de eerste helft van 2023. Pas vanaf 2024 wordt dan gewerkt conform de door de Omgevingswet meegegeven taakverdeling.

Dit betekent dat per 1 juli 2023 alleen de verandering van bevoegdheden verwerkt zou moeten worden in dit jaarprogramma. De wijziging in het takenpakket als gevolg van de wijziging van het basistakenpakket zou dan zoals eerder aangegeven niet verwerkt hoeven te worden in dit jaarprogramma. Of er een wijziging volgt van het onderhavige jaarprogramma is nog nader te bepalen na besluitvorming over de definitieve datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet.

De organisatie van de gewijzigde taakverdeling onder de Omgevingswet wordt in 2023 opgepakt.

Versterking VTH stelsel

De commissie Van Aartsen geeft in het rapport ‘Om de leefomgeving, Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur’ tien aanbevelingen om het landelijke stelsel van omgevingsdiensten en de kwaliteit van toezicht en handhaving te verbeteren. Deze aanbevelingen zijn verwerkt in het Interbestuurlijk programma (IBP) Versterking VTH-stelsel. De uitwerking van het IBP (in 2022 en 2023) kan gevolgen hebben voor de uitvoering van de (basis)taken door de FUMO. Met de ODG en de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUDD) is mede daarom een gezamenlijke brief aan de staatssecretaris gestuurd met een reflectie op de uitwerking van het IBP. Als de uitkomsten van het IBP gevolgen hebben voor de uitvoering van het jaarprogramma zal dit kenbaar worden gemaakt.

LHS/Boa inzet

Het VTH-beleid Fryslân heeft als uitgangspunt (overeenkomstig de landelijke afspraken) toepassing van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS). In navolging hierop krijgt dit binnen de FUMO meer vorm. Doelstelling is uniformere toepassing van de LHS binnen het werkgebied van de FUMO. Dit zal er toe leiden dat de toezichthouders de LHS beter invullen en daarover meer afstemming met de Boa-coördinator plaats vindt. Niet kan worden uitgesloten dat door een betere toepassing van de LHS de noodzakelijke inzet van Boa-capaciteit en bijbehorende ondersteuning groeit. Zeker in relatie met een goed gepositioneerd ketentoezicht binnen de FUMO kan dit leiden tot een voorstel voor uitbreiding van de boa-formatie.

De boa's van de FUMO kunnen meerdere strafrechtelijke instrumenten inzetten. Inzet van één van de strafrechtelijke handhavingsinstrumenten, de bestuurlijke strafbeschikking milieu, is een autonome bevoegdheid van de FUMO. Niet strafrechtelijk optreden kan leiden tot rechtsongelijkheid, verslechtering van het naleefgedrag en is in strijd met het VTH-beleid Fryslân.

Gekwalificeerd personeel

We hebben te maken met een 'overspannen' arbeidsmarkt. Dit geldt voor diverse arbeidssegmenten en ook voor de deelnemers van de FUMO. De vraag naar goed gekwalificeerde medewerkers is momenteel hoger dan het aanbod. Deze ontwikkeling is ook waarneembaar bij andere omgevingsdiensten. Het gevolg hiervan is dat vacatures langer openstaan dan gewenst en/of de (tijdelijke) inzet van medewerkers op inhuurbasis wordt verhoogd. FUMO is gedwongen zij-instromers of nog niet gekwalificeerde medewerkers aan te nemen. De focus ligt op competenties en minder op relevante vakkennis. Dit betekent wel dat deze werknemers gemiddeld genomen na opleiding en begeleiding pas na circa zes maanden op 'vlieghoogte' zijn. Dit vergt veel extra tijd, met name ook voor de ervaren medewerkers die nieuwe collega's moeten inwerken. Uiteraard probeert de FUMO zoveel mogelijk rekening te houden met de Kwaliteitscriteria 2.2. Met betrekking tot het vraagstuk rondom een krapper wordende arbeidsmarkt, wordt door de FUMO de verbinding met deelnemers, partners, andere omgevingsdiensten en opleidingsinstituten gezocht om te zorgen dat onze producten en diensten kunnen worden geleverd.

Boaregistratiesysteem

De verwerking en opslag van gegevens die vallen onder de werkingssfeer van de Wet politiegegevens (Wpg) vindt op dit moment plaats in een afgeschermd gedeelte van het zaaksysteem. Het betreft hier veelal de boa/strafrechtzaken. Voor de verwerking en opslag van Wpg-informatie dient het systeem en de werkwijze hierop optimaal toegerust te zijn. Bij de audits die gaan plaatsvinden door de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) zal de werkwijze worden beoordeeld en worden mogelijke verbeterpunten geformuleerd.

Milieucriminaliteit/Ondermijning

Milieucriminaliteit heeft verstrekkende gevolgen voor de wereld waarin we wonen en waar we deel van uitmaken. De effecten van milieucriminaliteit zijn niet altijd (direct) zichtbaar, maar hebben zeer grote en ondermijnende gevolgen voor de leefomgeving, economie en maatschappij. De gezondheid van mens en dier en de vitaliteit van het milieu worden aangetast door bijvoorbeeld vervuilde grond of water, door illegale lozingen van afval of gevaarlijke stoffen, mestfraude, illegale gewasbeschermingsmiddelen en het verwerken van (chemisch) afval in diervoeder of scheepsbrandstoffen. Het plegen van milieucriminaliteit is lucratief (oneerlijke concurrentievoordelen) en er is volop gelegenheid door te weinig toezicht en opsporing en vervolging (Dreigingsbeeld milieucriminaliteit 2021). Ook over dit onderwerp zijn er inmiddels meerdere rapporten opgeleverd onder andere vanuit de Evaluatie Berenschot en het CCV rapport "De markt de baas", met als laatste het reeds aangehaalde rapport 'Dreigingsbeeld milieucriminaliteit 2021'. Dit dreigingsbeeld alsmede de recente rapporten van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, de commissie Van Aartsen en de Algemene Rekenkamer tonen aan dat de aanpak van milieucriminaliteit in de praktijk te wensen over laat. Toezicht, opsporing en vervolging zijn te weinig slagvaardig, de opsporing is gefragmenteerd, vervolging en berechting duren te lang en de uiteindelijke sancties zijn vaker niet dan wel afschrikwekkend. Grote vermijdbare milieuschade is het gevolg. Samenwerking met ketenpartners is hierin van essentieel belang.

Binnen de regio heeft de provincie Fryslân de spreekwoordelijke bal opgepakt en is gezamenlijk met de gemeenten en het Wetterskip gekomen tot de 'Intentieverklaring Friese norm' (niet te verwarren met de Fryske norm voor financiering). Het doel van deze intentieverklaring uit 2022 is om tot een meer geharmoniseerde aanpak te komen om ondermijnende criminaliteit aan te pakken.

4. Evaluatie 2021- vooruitblik evaluatie 2022

In Fryslân wordt steeds meer volgens de beleidscyclus (BIG-8) gewerkt. Tegelijkertijd is er nog een slag te maken. Onderdelen uit de BIG-8 ontbreken nog. In 2019 is een Fryslân brede omgevingsanalyse opgesteld. De omgevingsanalyse biedt informatie en handvatten voor het maken van keuzes rondom de VTH-opgaven waar de partners in Fryslân individueel en gezamenlijk voor staan. In 2021 is het VTH-beleid Fryslân voor de Basistaken vastgesteld en is de keuze voor een Risicomodel gemaakt. Tot 2021 werd met het Fryslânbreed uitvoeringsprogramma nog niet geheel voldaan aan de eis uit het Bor van een 'uniform uitvoeringsprogramma voor de basistaken', maar het vormde wel een aanzet daartoe. Met voorliggend jaarprogramma voldoet de FUMO aan de eisen die zijn gesteld in het Bor.

Conclusies en aanbevelingen Fryslânbreed uitvoeringsprogramma 2021
Hieronder zijn de belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het Jaarverslag Fryslânbreed uitvoeringsprogramma 2021 opgenomen:

- Een branche- en risicogerichte aanpak blijkt van grote toegevoegde waarde. Het draagt bij aan een efficiënte uitvoering van de werkzaamheden en levert bovendien bijvangst op: dit draagt bij aan het algehele nalevingsniveau. Daarom wordt aanbevolen deze aanpak voort te zetten, naast de uitvoering van reguliere controles volgens een vaste frequentie en een puur vraaggestuurde vergunningverlening;
- Doorontwikkeling van het projectmanagement is van belang. Aandachtspunten:
  - Goede afbakening, gericht op 'compacte projecten' en afronding conform planning;
  - Expliciete keuzes over uitbreiding, vervolg (of afschaling) van projecten;
  - Tussentijdse monitoring, reële evaluatie en tijdige bijsturing.
- Het verbeteren van de datakwaliteit om beter datagedreven en informatiegestuurd te kunnen programmaren en uitvoeren.

De grondslag voor de risicogerichte aanpak is gelegd in het VTH-beleid Fryslân. In het onderliggende jaarprogramma is naast de begroting en het sturings- en financieringsmodel, dit beleid als uitgangspunt gehanteerd. De verbetering van de datakwaliteit zal ook in 2023 de aandacht hebben en wordt projectmatig opgepakt (geen onderdeel van het jaarprogramma). De doorontwikkeling van projectsturing en -management vindt plaats in de lijn (vastleggen verantwoordelijkheden, meer aandacht voor sturing- en monitoringsmomenten e.d.).

Uit de halfjaarrapportage VTH-taken 2022 bleek dat de uitvoering van het eerste jaarprogramma op basis van het VTH-beleid Fryslân en het nieuwe sturings- en financieringsmodel behoorlijk vorm krijgt. Wel zorgt de overgang naar de nieuwe werkwijze voor enige vertraging in de uitvoering. In vrijwel de volledige breedte wordt de voortgang verder beïnvloedt door de huidige krapte op de arbeidsmarkt (hoog personeelsverloop en lagere capaciteit). Dit heeft ook tot gevolg dat voorrang wordt gegeven aan het behandelen van alle ingediende meldingen hetgeen ten koste gaat/kan gaan van de diepgang van de toetsing. Hierdoor kan niet altijd voldaan worden aan het toetsingsniveau die is vastgelegd in het VTH-beleid.

Daarnaast is geconstateerd dat in het VTH-beleid geen rekening is gehouden met de wettelijk verplicht gestelde toezichtsmomenten op het gebied van Vuurwerk. Wettelijk is bepaald dat een inrichting die vuurwerk op heeft geslagen jaarlijks op minimaal twee momenten gecontroleerd moet worden. In afwijking van het VTH-beleid wordt in het jaarprogramma wel rekening gehouden met deze wettelijke verplichting. Geadviseerd wordt bij aanpassing van het VTH-beleid rekening te houden met deze wettelijke verplichting.

5. Middelen en focus

Op 7 juli 2022 is door het algemeen bestuur de begroting 2023 vastgesteld. Dit jaarprogramma gaat in de basis uit van deze begroting als financieel kader, zie hoofdstuk 2.

Op basis van onze begroting 2023 is het aantal productieve uren voor het primaire proces basistaken van onze organisatie bepaald.

Tabel 2: De beschikbare productieve uren basistaken in 2023

	Beschikbare uren 2023
Reguleringstaken (vergunningen en meldingen)	34.599
Toezicht inrichting gebonden	32.770
Handhaving	4.080
Niet-inrichting gebonden basistaken	21.629
Ketentoezicht	5.440
Collectieve taken	2.150

5.1 Focus in toezicht

Binnen het gegeven kengetal is het niet mogelijk om toezicht te houden op alle regels die gelden voor het uitvoeren van een activiteit/het voeren van een inrichting. Om inzicht te geven in waar de FUMO dan wel op let zijn in onderstaande tabel (tabel 3) voor de inrichtinggebonden taken per branche de focuspunten aangegeven voor een integrale controle en indien van toepassing het te controleren aspect bij een aspectcontrole. Daarnaast is ‘energie’ als tweede focuspunt voor alle branches aangewezen. Het gaat hierbij alleen om het uitvragen van het energieverbruik.
Een integrale controle betekent niet dat alles wordt gecontroleerd, ook dan is een keuze gemaakt van onderwerpen die opgepakt worden. Deze vorm van controle is wel uitgebreider dan een aspectcontrole. Bij een enkele branche zal gelet op het risico geen aspectcontrole plaatsvinden, alleen een integrale controle of andersom alleen een aspectcontrole. 26 branches (waar mogelijk zijn branches uit de risicoanalyse samen gevoegd) en één activiteit zijn onderscheiden voor het bepalen van de focuspunten. Voor het bepalen van deze focuspunten is aangesloten bij de risicoanalyse per branche/activiteit die onderdeel uitmaakt van het VTH-beleid Fryslân.

Voor de niet-inrichting gebonden toezichttaken wordt sinds 2020 al risicogericht gewerkt. De uitgangspunten zijn hiervoor opgenomen in het VTH-beleid Fryslân[6].

Argumenten voor en kanttekeningen bij het risicogericht werken

Het gevolg van het risicogericht houden van toezicht is dat de FUMO meer toezichtcontroles kan uitvoeren en de FUMO dus ook vaker bij bedrijven in beeld komt. De schaarse middelen als mensen en geld worden op een efficiënte manier ingezet. Dit in overeenstemming met het sturings- en financieringsmodel FUMO en het VTH-beleid Fryslân. Door dit risicogericht te doen kan gestuurd worden op de ‘belangrijkste’ risico’s conform de analyse uit het VTH-beleid.

Het risicogericht werken heeft echter ook tot gevolg dat de werkelijke uitvoering van een activiteit door een bedrijf of een organisatie die niet valt onder het risico gericht toezicht houden slechter kan zijn dan verondersteld omdat zo hiervoor beschreven niet op alle aspecten wordt toegezien. Dit brengt risico’s met zich mee op gebieden als hinder/leefbaarheid, volksgezondheid, flora en fauna, financiële veiligheid, economische veiligheid en de fysieke veiligheid. Echter, dat is een logische kanttekening bij het risicogericht werken. Ook de houder van een inrichting/uitvoerder kan denken dat de uitvoering

[6] Zie met betrekking tot deze uitgangspunten ook hoofdstuk 3 ‘*Evaluaties uitvoeringstaken sloop-asbest en Besluit bodemkwaliteit*’

van het werk plaatsvindt conform de regels, dit kan achteraf niet het geval zijn. Dit vraagt zorgvuldige communicatie, zowel mondeling als schriftelijk. Daarnaast zorgt met name het uitvoeren van een aspectcontrole ervoor dat de FUMO over minder actuele informatie beschikt over een bedrijf/inrichting die in het kader van het toekomstige omgevingsstelsel wel relevant zou kunnen zijn. Bijvoorbeeld voor het maken van omgevingsanalyses die nodig zijn bij het opstellen van een omgevingsplan of een vergunning.

Sturen op datakwaliteit

Eén van de doelstellingen uit het VTH-beleid Fryslân is '*Verbetering van de gegevenskwaliteit van de voornaamste risicovariabelen, zodat het informatie gestuurd risicomodel voor de clusters van basistaken optimaal kan functioneren*'. Voor het verbeteren van de datakwaliteit in het zaaksysteem LEEF loopt een apart project. Aanvullend hierop zullen in 2023 overeenkomstig het plan 'Actualisatie & beheer inrichtingenbestand FUMO (basistaken)'[7] (hierna plan), fase 2 de branche en zoveel mogelijk activiteiten per inrichting of locatie in kaart gebracht bij het fysiek bezoeken van een locatie. De outcome van de streetspotter en de inzet van het AI-systeem die aan de inrichtingen een set van meest waarschijnlijke activiteiten heeft gekoppeld, worden tijdens een controle door een toezichthouder geverifieerd en de nog ontbrekende informatie achterhaald.

De resultaten van fase 1 van het plan zijn verwerkt in de risicoanalyse. Dit betekent dat de set met meest waarschijnlijke milieubelastende activiteiten die ook handmatig zijn gevalideerd, zijn opgenomen in de risicoanalyse. Op deze wijze is een verbeterslag gemaakt in de kwaliteit van de gegevens. Een actueel inrichtingenbestand is een van de pijlers voor dit jaarprogramma.

Als gevolg van onder andere personeelsverloop heeft het beheer van het inrichtingenbestand een achterstand opgelopen. Deze achterstand was nog niet ingelopen op het moment dat de risicoanalyse voor onderhavig jaarprogramma werd ingevuld. Als basis is hiervoor daarom dit jaar het bedrijvenbestand februari 2022 gebruikt. Doelstelling is dat vanaf volgend jaar het programma gebaseerd kan worden op een bedrijvenlijst die geldt op 1 augustus.

[7] Vastgesteld door het algemeen bestuur FUMO op 1 april 2021.

Tabel 3: Focusgebieden per branche op het gebied van toezicht

Branche	Hoogste risicoscore VTH-beleid	Focus aspectcontrole 2023	Focus integrale controle
Afval	Luchtkwaliteit & geur, bodemkwaliteit, waterkwaliteit		Controle op bodembeschermende voorzieningen, administratief toezicht op wat mag er nu en wat ligt er in praktijk, uitvragen energieverbruik
Akkerbouw- en landbouw	Waterkwaliteit	controle op bodembedreigende activiteiten zijnde afspuiten van machines = bodembedreigende voorziening die bedreigend kan zijn voor het grondwater/ oppervlaktewater	Controle op bodembedreigende activiteiten, uitvragen energieverbruik
Glas en tuinbouw	Waterkwaliteit	Controle op lozingen	Controle op lozingen, emissies, energiegebruik (voorlichting) (geen gevaarlijke stoffen), uitvragen energieverbruik
Veehouderij I intensief (meestal IPPC) grondgebonden varkens en pluimvee	Geluid, luchtkwaliteit & geur, gezondheid	Controle stalsysteem (incl. beperkt aantal punten luchtwasser) en het aantal dieren	Controle luchtkwaliteit (terugdringen ammoniak), stalsysteem (luchtwasser volledig), aantal aanwezige dieren, uitvragen energieverbruik
Veehouderij II overige veehouderij met aanwezigheid van dieren (waaronder melkvee melk eieren vlees bont)	Luchtkwaliteit & geur, gezondheid	Controle stalsysteem en het aantal dieren	Controle luchtkwaliteit (terugdringen ammoniak), controle stalsysteem, aantal aanwezige dieren + mestopslag, uitvragen energieverbruik
Vergisters en mestverwerkers[8]	Risico's voor de fysieke bebouwing, kwaliteit van de leefomgeving (geur, geluid, luchtkwaliteit)		Controle warmtekrachtkoppeling als die er nog is, luchtwasser, invoergegevens, monitoringsgegevens, keuring van de silo, opslag van vaste invoerproducten, geuronderzoeken, uitvragen energieverbruik
Bouwnijverheid	Externe veiligheid geluid, luchtkwaliteit & geur, bodemkwaliteit	Controle opslag gevaarlijke (afval)stoffen	Controle opslagen gevaarlijke stoffen, bodembedreigende activiteiten, opslag van afval, uitvragen energieverbruik
Detailhandel en dienstverlening		Controle opslag gevaarlijke (afval)stoffen / energie koeling bij geen gevaarlijke stoffen	Controle koeling, gevaarlijke stoffen en indien aanwezig stookinstallaties, uitvragen energieverbruik
Fokken en houden van dieren (niet zijnde veehouderij) + verblijven	Luchtkwaliteit & geur, gezondheid	Controle stalsysteem + aantal dieren	Controle stalsysteem + aantal dieren + opslag bodembedreigende stoffen, uitvragen energieverbruik

[8] Geen branche maar een activiteit, hiervoor is in het VTH-beleid Fryslân een andere risicoscore gehanteerd.

Tabel 3: Focusgebieden per branche op het gebied van toezicht

Branche	Hoogste risicoscore VTH-beleid	Focus aspectcontrole 2023	Focus integrale controle
Groothandel, distributiecentra en opslagbedrijven	Externe veiligheid, luchtkwaliteit & geur, geluid	Controle opslag gevaarlijke stoffen	Controle wijze van opslag gevaarlijke stoffen + koeling, uitvragen energieverbruik
Handel in en reparatie van motorvoer-, vaar-, vliegtuigen en transportbedrijven	Bodemkwaliteit, geluid, luchtkwaliteit & geur, waterkwaliteit	Controle opslag gevaarlijke stoffen	Controle gevaarlijke- / bodembedreigende stoffen, bodembeschermende voorzieningen (beperkt aantal), lozingen afvalwater en indien spuiterij aanwezig de Vos-emissie, uitvragen energieverbruik
Horeca, sport en recreatie	Luchtkwaliteit & geur, waterkwaliteit	Controle beschermingen van afvalwatervoorzieningen	Controle afvalwater, stook- en koelinstallaties, uitvragen energieverbruik
Industrie I metaal gerelateerd	geluid, luchtkwaliteit & geur, bodemkwaliteit	Controle opslag gevaarlijke stoffen(gasflessen), controle op ZZS	Controle gevaarlijke stoffen, emissies naar de buitenlucht (stof/lasdampen), bodem-beschermde voorzieningen, uitvragen energieverbruik
Industrie II papier, rubber, kunststof, chemie, textiel, hout, grafisch	Externe veiligheid, geluid, luchtkwaliteit & geur, bodemkwaliteit	Controle opslag gevaarlijke stoffen, controle op ZZS	Controle gevaarlijke stoffen, emissies naar de buitenlucht, bodembeschermende voorzieningen, uitvragen energieverbruik
Industrie III voedingsmiddelen (mens & dier)	Luchtkwaliteit & geur, waterkwaliteit	Controle lozingen (indirecte lozingen, e.d.)	Controle energieverbruik, lozingen, lucht-/gaswassers indien aanwezig, emissies naar de buitenlucht
Industrie IV overig (keramisch, minerale beton en asfaltcentrales)	Bodemkwaliteit	Voorkomen van stofoverlast / asfalt+ beton emissies, controle op ZZS	Controle bodembeschermende voorzieningen, emissies naar de lucht, voorkomen stofoverlast, uitvragen energieverbruik
Jachthavens	Externe Veiligheid, geluid, waterkwaliteit	Controle brandstofpontons (onderhoud en keuringen) zijn die er niet dan bilgewater	Controle inname van bilgewater/afvalwater en brandstofpontons (onderhoud en keuringen), uitvragen energieverbruik
Scheepswerven	Externe Veiligheid, geluid, waterkwaliteit	Controle gevaarlijke stoffen opslag	Controle opslag gevaarlijke stoffen, indirecte lozingen, uitvragen energieverbruik
Kantoren, verblijfsgebouwen, onderwijs	Luchtkwaliteit & geur, waterkwaliteit	Controle stookinstallatie	Controle stookinstallaties, koelinstallaties als die er zijn, uitvragen energieverbruik
Energie en nutsbedrijven/-voorzieningen	Externe veiligheid, bodemkwaliteit	Controle op inspectie installaties	Controle op inspectie installaties, controle bodembeschermende voorzieningen, uitvragen energieverbruik
Tankstations I met lpg	Externe veiligheid, bodemkwaliteit	Controle op periodiek inspectie controles LPG-installatie en veiligheidsvoorschriften	Controle op periodieke inspectie LPG-installaties, controle bodembeschermende

Tabel 3: Focusgebieden per branche op het gebied van toezicht

Branche	Hoogste risicoscore VTH-beleid	Focus aspectcontrole 2023	Focus integrale controle
			voorzieningen, onderhoud ondergrondse tanks andere brandstoffen, uitvragen energieverbruik
Tankstations II zonder lpg	Externe veiligheid, bodemkwaliteit	Controle ondergrondse tanks brandstoffen en bij onbewaakte aflevering de temperatuur beveiliging en noodstop	Controle bodembeschermende voorzieningen, (vloeistofdichte vloer), controle ondergrondse tanks brandstoffen, veiligheidsvoorschriften, uitvragen energieverbruik
Vuurwerk	Externe Veiligheid, geluid, luchtkwaliteit & geur	Controle op keuring sprinklerinstallaties (administratie), opslag van vuurwerk (vuurwerkbesluit), tweede aspectcontrole is controle ter plaatse verkoopdagen	
Ziekenhuis (mens en dier), laboratoria - bio medisch	Waterkwaliteit, luchtkwaliteit & geur		Controle op lozingen, stookinstallaties, uitvragen energieverbruik
Loonwerkers + grondverzetbedrijven	Bodemkwaliteit en waterkwaliteit	Controle was-, tank- en spoelplaatsen	Controle was-, tank- en spoelplaatsen, bodembeschermende middelen, uitvragen energieverbruik
Crematorium (mens en dier)		Controle verbrandingsinstallatie	Controle verbrandingsinstallatie, afvalstroom, uitvragen energieverbruik
Overig		Controle per geval te bepalen	Controle per geval te bepalen

6. Jaarprogramma VTH Fryslân basistaken 2023

De werkzaamheden die de FUMO uitvoert voor haar deelnemers omvat veel VTH-taken. Zo zijn de vergunningverlenende en meldingstaken veelal vraaggestuurd. Het afhandelen hiervan is een continu proces. Dat geldt eveneens voor de aan de vergunningverlening gerelateerde juridische werkzaamheden (bezwaar en beroep). Het plannen van deze werkzaamheden is daarom niet mogelijk. De afhandeling van al deze vraaggestuurde producten vraagt om een flexibele wijze van organiseren (het kunnen inspelen op piekmomenten in het werkaanbod). Daarnaast wordt tijd vrijgemaakt voor het actualiseren van vergunningen.

De taken zoals inrichtinggebonden toezichtcontroles worden gedurende het betreffende jaar uitgevoerd. Deze toezichtactiviteiten worden gepland. De juridische handhavingswerkzaamheden zijn meer vraaggestuurd van aard. Dit is afhankelijk van de uitkomsten van het toezicht en de te ontvangen handhavingsverzoeken van burgers. Het plannen hiervan is daarom lastig, daarom zijn in de begroting hiervoor op basis van aannames uren opgenomen.

Om een zo groot mogelijk effect te realiseren om het gemeenschappelijke doel van een kwalitatief goede leefomgeving te bereiken, programmeert de FUMO op basis van een risicoanalyse, gestoeld op de 10 risico's die onderdeel uitmaken van het VTH-beleid Fryslân voor de basistaken. Dit is ook in overeenstemming met het sturings- en financieringsmodel FUMO.

Wanneer in concrete situaties overtredingen worden geconstateerd die bestuurlijk en/of strafrechtelijk opvolging vereisen, zal de FUMO gebruikmaken van de interventiematrix uit de Landelijke Handhaving Strategie (LHS). Dit is ook in overeenstemming met het VTH-beleid Fryslân.

Reguleringstaken: vraaggestuurd
Toezicht: meer gericht op outcome en informatie- en risicogericht op basis van een risicomodel

- Regionaal programma (branche en activiteit gerichte aanpak) – bestuurlijke prioriteiten Fryslân breed – meerjarig programmeren
- Lokaal programma (per individuele deelnemer gebaseerd op output risicomodel, kijkend naar lokale ambities en situaties)
- Afhandelen van klachten, meldingen en ongewone voorvallen – inspelen op signalen

Het Jaarprogramma VTH Fryslân basistaken bestaat uit een regionaal programma (alleen toezicht), een lokaal programma (alle VTH-taken m.u.v. het toezicht dat onderdeel is van het regionale programma) en een programma ketentoezicht. In hoofdstuk 7 is het programma collectieve taken opgenomen.

6.1 Regionaal programma (toezicht)

Met dit jaarprogramma trekken we de lijn door van een risicogerichtere programmering van de branches binnen de begrote uren per deelnemer. Dit sluit aan op het VTH-beleid Fryslân en het nieuwe sturings- en financieringsmodel van de FUMO. Dit komt niet alleen de efficiency van de FUMO ten goede, maar ook de effectiviteit en de slagvaardigheid.

Per deelnemer wordt jaarlijks een individueel uitvoeringsprogramma gemaakt, kijkend naar de lokale problematiek en zoveel mogelijk risicogericht. Hierbij kan de deelnemer ook aangeven of zij een hoger ambitieniveau wenst dan het gezamenlijk vastgestelde minimum niveau. Zo kan de FUMO zo goed als mogelijk inspelen op de vraag vanuit de deelnemers en om zoveel continuïteit in de bedrijfsvoering als mogelijk te houden.

Een belangrijk uitgangspunt bij het regionaal programmeren is dat de 1-op-1 relatie tussen de uren die een gemeente inbrengt en de prestaties die de FUMO daarvoor levert, meer wordt losgelaten. Daar waar mogelijk houden we rekening met de spreiding van de inzet over de deelnemers. Maar dat is niet bij elk branche mogelijk. Daardoor kan het zijn dat de inhoud van het regionale programma ertoe leidt dat in een jaar de ene deelnemer wat meer en de andere deelnemer wat minder prestaties ontvangt ten opzichte van zijn inbreng. In een volgend jaar kan de uitkomst anders zijn. Overeenkomstig het sturings- en financieringsmodel wordt het regionale deel van het programma regionaal verantwoord en er vindt jaarlijks een afrekening plaats naar rato van inbreng: als er een tekort is wordt die collectief naar rato opgevangen, als er een overschot is op de begroting wordt deze collectief naar rato verrekend.

Het regionale programma omvat de volgende branche-aanpakken:

1. Afval
2. Intensieve veehouderij
3. Horeca, sport en recreatie
4. Tankstations met LPG
5. Tankstations zonder LPG
6. Vuurwerk
7. Beoordeling elektronische milieujaarverslagen (e-MjV controle)
   43 bedrijven (excl. Brzo-inrichtingen) in Fryslân hebben de verplichting om een e-MjV in te dienen. Een e-MjV moet door het bevoegd gezag beoordeeld worden met het uit eindelijke doel te accorderen. De benodigde inzet hiervoor bedraagt 836 uur.

Het regionale programma omvat sinds 2022 alleen toezichtstaken. Dit betekent dat het percentage van de uren voor het regionale programma berekend worden over de beschikbare uren voor regulier inrichting gebonden toezicht. In het sturings- en financieringsmodel is ten doel gesteld om dit percentage uren in dit programma op te bouwen naar ca. 50%. In 2023 omvat het regionale programma circa 38% (totaal afgerond 5.000 uur door de Friese gemeenten) van de reguliere inrichting gebonden toezichturen per gemeente en provincie. Dit lijkt een hoog percentage in vergelijking met de 15% van eerdere jaren voor het regionale programma (onder het Fryslânbreed uitvoeringsprogramma), echter het totaal aantal beschikbare uren in dit regionale programma is in vergelijking met voorgaande jaren aanzienlijk minder (in procenten uitgedrukt is het meer maar in uren minder). De branche-aanpakken zijn in aanloop naar het jaarprogramma 2022 uitgewerkt en zullen worden voortgezet onder het jaarprogramma 2023.

6.2 Lokaal programma

In de voorgaande paragraaf is het regionale programma (gezamenlijke prioriteit en gezamenlijke aanpak betreffende toezicht van branches) uit één gezet. In deze paragraaf wordt ingegaan op de lokale programma's (reguleringstaken en lokale toezichtstaken) per opdrachtgever. Aan de hand van de risicoanalyse behorende bij het VTH-beleid Fryslân zijn de prioriteiten bepaald. De risicoanalyse is zwaarwegend gelet op de in het VTH-beleid voorgestane risicogerichte aanpak. Dit is per opdrachtgever vertaald in een lokaal programma. In onvoorziene situaties die acuut aandacht behoeven en die zich ad hoc lopende het jaar voordoen, is het mogelijk om de uren die besteed worden aan het lokale programma uit te ruilen[9]. Uiteraard gaat dit wel ten koste van de voorgestane risicogerichte aanpak overeenkomstig het vastgestelde VTH-beleid.

De lokale programma's van de individuele opdrachtgevers tezamen (zie bijlage 2) resulteren in de volgende planning voor 2023.

[9] Mits bestuurlijk geaccordeerd, zie het sturings- en financieringsmodel FUMO.

Tabel 4: Beschikbare uren (omvang o.b.v. begroting 2023)

Omschrijving	Aantal gepland 2023	Uren gepland 2023
Reguleringstaken		34.599
Toezicht en Handhaving		
Regulier toezicht lokaal programma		8.118
Hercontroles	60%	5.824
Controle n.a.v. klacht		1.578
Af te handelen meldingen sloop-asbest	2.612	3.918
Af te handelen meldingen Besluit bodemkwaliteit (Bbk)	2.110	5.275
Toezicht meldingen sloop-asbest	25%	1.633
Toezicht meldingen Bbk	30%	3.798
Onvoorzien		4.577
Maatwerk		4.244
Handhaving		4.080
Ketentoezicht		5.440
Overige niet-inrichting gebonden basistaken (zoals Wet bodembescherming toezicht)		7.006

NB: Tabel 4 is een weergave van de uren uit de begroting 2023. De gevolgen van de besluiten evaluaties Bbk en Asbest zijn hierin niet verwerkt (kengetallen en toezichtspercentage). Deze besluiten hebben invloed op de geplande uren in 2023 en worden conform besluit betrokken bij de taakuitvoering in 2023.

6.3 Programma ketentoezicht (regionaal uitgevoerd)

De afgelopen jaren werd ketenonderzoek vaak geïnitieerd vanuit het strafrecht. Dit kwam omdat in de praktijk bleek dat er fraude zoals valsheid in geschriften werd gepleegd, hetgeen een strafrechtelijke overtreding is. De fraude hield bijvoorbeeld in de praktijk in dat (gevaarlijke-)afvalstoffen illegaal afgezet werden in de landbouw zonder of een afwijkende melding hiervan te maken. Een ketenzaak waarbij de FUMO in samenwerking met de milieu-recherche, Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en de Nederlandse Voedsel en Waren autoriteit (NVWA) in de publiciteit kwam, was het zgn. 'tomatenloof-onderzoek'. Dit is uitgebreid in het nieuws geweest. De FUMO zal een deel van haar ketenprogramma blijvend toespitsen op dit type onderzoeken en de benodigde samenwerking met diverse handhavingspartners daarbij voortzetten. Dergelijke zaken kunnen meestal alleen multidisciplinair worden aangepakt gezien de veelzijdigheid van overtredingen die er mee zijn gemoeid. We noemen dit inrichting-overschrijdende en complexe ketenprojecten waarbij vooral boa-competenties en bevoegdheden ingezet worden. Deze complexe vorm van ketentoezicht heeft bijna altijd raakvlakken met opzettelijke milieucriminaliteit en ondermijning.

Ondermijning wordt doorgaans uitgelegd als het witwassen van (crimineel-)geld door de onderwereld, in de bovenwereld. Vaak is ondermijning gerelateerd aan drugszaken maar we zien ook steeds vaker dat ondermijning gerelateerd is aan het illegaal verwerken, verhandelen, wegmengen, etc. van (gevaarlijk-)afval. Hier wordt regelmatig misbruik gemaakt van door bevoegde gezagen verleende vergunningen. Met name in de laatstgenoemde vorm van ondermijning, zien we de raakvlakken met de milieutaken van de FUMO (en haar deelnemers). Omdat milieu-gerelateerde ondermijning ook regelmatig plaatsvindt in de agrarische sector – en dus ook in Fryslân steeds vaker opduikt – zien we

op dit moment raakvlakken tussen ketentoezicht en het illegaal wegzetten van gevaarlijk afval in de landbouw. Mede daarom blijft het thema ‘afval’ als inzet voor het ketentoezicht 2023 (en waarschijnlijk ook de daarop volgende jaren) van kracht. Afval heeft vaak een negatieve waarde en er kan al snel veel financieel voordeel worden behaald als dat kan worden voorkomen bijvoorbeeld door vermenging (zie ook H3 Ontwikkelingen onder milieucriminaliteit/ondermijning).

Daarnaast kennen we een minder complexe vorm van ketentoezicht die zich vooral toespitst op inrichting-niveau. Bij deze vorm van ketentoezicht worden vooral toezichthouders en bevoegdheden die voortvloeien uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) toegepast. Een voorbeeld hiervan is wanneer een toezichthouder constateert dat de registratie van de afvalstromen niet op elkaar aansluiten. De route die het afval dan aflegt en heeft afgelegd wordt dan nader onderzocht.

In het najaar van 2022 wordt gestart met een pilot data-analist voor financiële analyses. Deze expertise is van belang in het bijzonder bij ketentoezicht. In voorkomende gevallen werd deze expertise geleverd vanuit de partners of collega omgevingsdiensten. De wens is als het ketentoezicht verder vorm wordt gegeven dergelijke expertise zelf in huis te hebben.

Voor 2023 zijn drie thema’s benoemd die opgepakt worden vanuit het programma ketentoezicht:

1. thema co-vergisting;
2. thema grondstromen/bodem;
3. thema asbest.

Het thema co-vergisting (1) is een gezamenlijk project van de FUMO, ODG en RUDD. De thema’s grondstromen/bodem (2) en asbest (3) voert de FUMO zelfstandig uit, maar wel parallel aan de ODG en/of RUDD. Voor alle drie de thema’s geldt dat het een continuering is van de projecten van 2022. De FUMO heeft de intentie de samenwerking tussen de drie Noordelijke Omgevingsdiensten (NOD) te versterken.

Naast de drie thema’s die we gezamenlijk/parallel met de NOD uitvoeren, zal de FUMO nog een aantal thema’s oppakken die nog worden uitgewerkt. De verdeling van de ureninzet over de genoemde onderwerpen in 2023 is daarom nog niet bekend.

7. Programma collectieve taken

In de Begroting FUMO 2023 is een aantal uren voor collectieve taken opgenomen. Collectieve taken zijn taken waarvoor in principe alle deelnemers opdrachtgever zijn, waar alle deelnemers in bepaalde mate belang hebben bij de uitvoering van de taken en die niet of nauwelijks toe te wijzen zijn aan individuele deelnemers. Het zijn geen basistaken, maar de taken komen wel ten goede aan de uitvoering van de basistaken. In de begroting 2023 zijn 2.150 uren voor de collectieve taken opgenomen. Conform het besluit van 1 april 2021 van het algemeen bestuur komen de uren voor het beheer van het inrichtingenbestand/-module (begroot op 500 uur op basis van het huidige basistakenpakket) boven op de bestaande 2.150 uur collectieve taken die is opgenomen in de begroting.

Daarnaast heeft het AB van de FUMO op 27 oktober 2022 besloten om het inwerken (in ieder geval tot 2025) op te nemen onder de collectieve taken én in 2023 een pilot vrije veld toezicht bodem uit te voeren (1.600 uur). In tabel 5 is het programma voor de collectieve taken die zijn opgenomen in de begroting 2023 verder uitgewerkt en geconcretiseerd. Het totale aantal uren exclusief voornoemde posten komt overeen met de begroting 2023 (2.150 uur).

Boa-coördinatie

De boa-coördinator is tot de (volledige) evaluatie bij de FUMO ondergebracht. In het voorjaar van 2024 wordt de functionele Boa-structuur, waaronder de boa-coördinator, geëvalueerd. De bevindingen uit de evaluatie zullen worden betrokken bij een besluit over de voortzetting van de boa-coördinatie, al dan niet in aangepaste vorm. Het betreft hier in beginsel de uitvoering van een collectieve taak. In de begroting zijn hier apart uren (plusuren zijnde geen basistaak) voor opgenomen en daarom maakt deze taak geen onderdeel uit van dit programma collectieve taken.

Tabel 5: Uitwerking collectieve taken 2023 en urenraming

Activiteit	Uren	Toelichting
Majeure vraagstukken, (kennis)ontwikkelingen, innovatie en modernisering VTH[10] Deelname aan (landelijke en regionale) overleggen	550	Bijdrage leveren aan majeure vraagstukken, (kennis)ontwikkelingen, innovatie en modernisering VTH. Deelname aan landelijk en regionaal netwerk draagt bij aan kennisontwikkeling, uniforme implementatie nieuwe wetgeving en uniforme aanpak van VTH-vraagstukken in Nederland. Het gaat bijvoorbeeld om: • Vakberaad ODNL en daaronder hangende werkgroepen. Deelname t.b.v. advisering deelnemers over 'grensoverstijgende' vraagstukken, zoals energie en circulariteit, ZZS. • Landelijk overleg informatiegestuurd handhaven • Landelijk overleg VTH Energie[11] • Fries VTH overleg: advisering FUMO-gerelateerde onderwerpen en werkgroepen die hieruit voortkomen • Landelijke overleggen bodem • Landelijke werkgroep LRSO (redactie vergunningvoorschriften).
Kennisuitwisseling en kennisoverdracht	200	Organiseren van kennisbijeenkomsten door FUMO. Doel: actief informeren deelnemers over nieuwe wetgeving, landelijke ontwikkelingen waaronder: • jaarlijkse juristendag • jaarlijkse Actiedag LHS • inhoudelijke onderwerpen (bijvoorbeeld externe veiligheid). Netwerkdag Handhaving wordt door provincie betaald.
Actualiseringsplicht	150	Onder de Omgevingswet is het verplicht te beschikken over een plan van aanpak hoe invulling wordt gegeven aan de actualiseringsplicht Vergunningverlening. Deze uren zijn bedoeld voor het opstellen van dit plan van aanpak.
PFAS, ontwikkelingen en handelingskaders	50	Binnen het Tijdelijk handelingskader PFAS worden de ontwikkelingen rond PFAS bijgehouden en worden de deelnemers actief geïnformeerd over de gevolgen daarvan. In het voorjaar van 2021 wordt het definitieve handelingskader PFAS verwacht en ook dan worden de deelnemers actief geïnformeerd over wat dit betekent. Met het actief informeren wordt ook een richting aangegeven, zodat deelnemers een zo uniform mogelijke keuze kunnen maken.

[10] Modernisering VTH: Eén van de speerpunten van Omgevingsdienst NL is modernisering VTH, daarbij gaat het om: 1 Datagebruik en analyse, 2 verbreding instrumentarium, waaronder gedragsbeïnvloeding, 3 Effectmeting, outcome, 4 Vergunningverlening, 5 Technische instrumenten, 6 Overige actuele thema's (energie , CE, ZZS).

[11] De EED-taak ligt sinds 1 juli 2019 bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Wel is er nu een landelijk overleg VTH Energie.

Activiteit	Uren	Toelichting
Beheer en aanpassing risicomodel behorende bij VTH-beleid Fryslân aan Omgevingswet en	150	Het risicomodel behorende bij het VTH-beleid Fryslân voor de basistaken moet beheerd worden: - bijhouden en analyseren - aanpassing risicoanalyse aan Omgevingswet
Digitale checklisten	50	Beheer van de digitale checklisten - bijhouden/wijzigingen doorvoeren/controleren
Deelname aan werkgroepen Omgevingswet geïnitieerd vanuit het VTH Management deelnemers en DFA	600	De werkgroep VTH Omgevingswet en de DFA zijn verantwoordelijk voor de *inhoudelijke* lijn voor de implementatie van de Omgevingswet en richt zich op de minimale VNG eisen. Uiteraard gelden genoemde eisen ook voor de milieubelastende activiteiten waarvoor de Provincie bevoegd gezag is of wordt. De uitwerking vindt plaats in werkgroepen waar de FUMO in participeert. De benodigde uren hiervoor in 2023 zijn in beginsel geschat op 600 uur.
Aanpak Centrale voorziening geluidgegevens (Cvgg) / Basis Geluid Emissies (BGE), Omgevingswet	50	Op 23 november 2020 is een kennissessie georganiseerd door de FUMO over de verplichtingen rond het in kaart brengen van de Basis Geluid Emissies (BGE)[12] in de Omgevingswet en de Centrale voorziening geluidgegevens[13] (onderdeel van het DSO). FUMO rond in het eerste kwartaal 2022 het projectplan af hoe één en ander aangepakt kan worden ter ondersteuning van de deelnemers.
Programmavorming en -monitoring m.b.v. data- en informatiesturing.	250	Deze uren zijn bedoeld voor het opstellen van het jaarprogramma VTH Fryslân basistaken, herijken brancheplannen en monitoring.
Milieualarmnummer	100	Algemene piket werkzaamheden zoals registraties bijhouden, overleggen, coördinatie piket, bijwerken instructies, bedrijfsmemo's en roosters (ureninschatting o.b.v. ervaringen). De bereikbaarheidsvergoeding (consignatie) is verwerkt in loonkosten piketmedewerkers. Callcenter wordt betaald door provincie.
Totaal	**2.150**	**Begroting FUMO 2023**
Aanvullingen naar aanleiding van besluiten algemeen bestuur		
Beheer inrichtingenbestand	500	Conform besluit algemeen bestuur 1 april 2021[14]
Pilot vrije veld toezicht bodem	1.600	Conform besluit algemeen bestuur 27 oktober 2022
Inwerken	PM	Conform besluit algemeen bestuur 27 oktober 2022

[12] Basisgeluidemissies (BGE's) en Omgevingswet. Binnen de Omgevingswet moeten gemeenten de geluidemissie van wegen in de gaten houden. Om te bepalen of de geluidsemissie stijgt, moet eerst de basisgeluidemissie vastgesteld worden (BGE). In 2023 moeten de BGE's van gemeentewegen met 4500 of meer motorvoertuigen per etmaal beschikbaar zijn. Voor minder drukke wegen (vanaf 1000 motorvoertuigen per etmaal) moeten de gegevens in 2027 beschikbaar zijn. Het verzamelen van al deze gegevens kost tijd en vergt een investering. Het is verstandig om deze gegevens zo te verzamelen dat ze gemakkelijk te gebruiken zijn voor omgevingsvisie, omgevingsplannen en ruimtelijke plannen.

[13] De Centrale Voorziening Geluidgegevens (CVGG) wordt het digitale systeem voor het uitwisselen van geluidgegevens. Het rijk, provincies, gemeenten en waterschappen worden verplicht geluidgegevens via deze voorziening te delen. De voorziening zorgt er straks voor dat deze gegevens eenvoudig vindbaar, inzichtelijk en beschikbaar zijn.

[14] Dit besluit is abusievelijk nog niet verwerkt in de begroting 2023.

8. Monitoring, voortgang en evaluatie

In het Bor zijn de kwaliteitseisen opgenomen waaraan een professioneel handhavingsproces op beleids- en uitvoerend niveau moet voldoen. Hierin staan ook regels beschreven over de methodiek die het bestuursorgaan moet hanteren aan de hand waarvan monitoring en evaluatie kunnen plaatsvinden.

Registratie en monitoring

Om verantwoording te kunnen afleggen over de inspanningen en resultaten zijn verschillende gegevens nodig. Een goede registratie van de activiteiten is dan ook erg belangrijk. Deze gegevens moeten periodiek opvraagbaar zijn voor zowel managementdoeleinden (voortgang van de uitvoering) als voor periodieke verantwoording naar de deelnemers. Er is hard gewerkt aan de huidige systemen die worden gebruikt om de benodigde basisinformatie te verkrijgen. Ook in 2023 zal gewerkt worden aan het verbeteren van onze informatiepositie. Dit doen wij onder andere door te komen tot een samenhangend informatieplan.

Bij de registratie van werkzaamheden wordt met name gebruik gemaakt van het zaaksysteem van Stadsbeheer (LEEF). Zowel de vergunningverleners als de toezichthouders registreren hierin. De vergunningprocedure wordt hierin in zijn geheel doorlopen, compleet met alle documenten. Daarnaast maken de toezichthouders zoveel mogelijk gebruik van digitale checklisten.

Voor het uitwisselen van gegevens tussen de deelnemers en de FUMO over bedrijven/activiteiten wordt de Portal gebruikt. Het is nog steeds lastig om betrouwbare gegevens hieruit te verkrijgen. Dit blijft een aandachtspunt voor beide partijen. De Boa’s verwerken de gegevens van de uitgeschreven strafbeschikkingen in de transactiemodule van het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB). Het CJIB verstrekt jaarlijks een overzicht van de strafbeschikkingen en processen verbaal die door de Boa’s zijn uitgevaardigd.

Evaluatie

Vanuit het MT wordt de voortgang op de gehele uitvoering van het jaarprogramma gestuurd. Maandelijks worden (uren)rapportages opgesteld, zodat tijdig bijgestuurd kan worden. In de tertaalrapportages zal de voortgang van het jaarprogramma op individueel deelnemer niveau worden opgenomen. Tussentijds wordt waar nodig met de deelnemers overlegd waar en hoe bijstelling nodig is. Door middel van een (beknopte) halfjaarrapportage worden de deelnemers op de hoogte gesteld van de (inhoudelijke) voortgang van het jaarprogramma.

In het voorjaar volgt een (beknopt) jaarverslag waarin de FUMO verantwoording aflegt aan het bestuur van de FUMO en de deelnemers over de uitvoering van de VTH-taken. In dit verslag wordt gerapporteerd over de in het jaarprogramma geplande en werkelijk uitgevoerde activiteiten. Ook wordt in dit verslag het gehanteerde beleid geëvalueerd, waarbij met name beoordeeld wordt in hoeverre de uitgevoerde activiteiten hebben bijgedragen aan het realiseren van de doelstellingen. Hiermee wordt de beleidscyclus van de BIG-8 gesloten. Daarnaast wordt het jaarverslag ter informatie aan de externe partners gestuurd. Het jaarverslag wordt tevens naar de provincie Fryslân gestuurd in het kader van het Interbestuurlijke Toezicht.

9. Afstemming en samenwerking

De FUMO werkt in het veld samen met andere VTH-partners. De intensiteit van samenwerking en de mate waarin de samenwerking structureel is ingericht verschilt. Onderstaande tabel geeft de samenwerkingspartners weer en geeft waar mogelijk inzicht in de samenwerkingsafspraken.

Tabel 6: Samenwerkingsdeelnemers/-partners

Partij	Samenwerking
Friese gemeenten	Afstemming, integraal optreden, accountmanagement, klankbordgroep, etc.
Wetterskip Fryslân	Afstemming, integraal optreden, accountmanagement
Provincie Fryslân	Afstemming, integraal optreden, accountmanagement, klankbordgroep, etc.
Functioneel Parket/Openbaar Ministerie/ Politie	Overleg in het kader van strafrecht (wettelijk), afstemming boa-coördinatie, afstemming toepassing LHS, samenwerking in complexe (keten-)strafzaken, natuurtoezicht.
Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)	Transportcontroles, ketentoezicht
Nederlandse Voedsel en Waren autoriteit (NVWA)	Ketentoezicht, integraal toezicht
Veiligheidsregio Fryslân	Incidenteel afstemmingsoverleg
Recreatieschap Marrekrite	Afstemming, integraal optreden
Natuur- en terreinbeheerders zoals Natuurmonumenten, het Fryske Gea en Staatsbosbeheer	Afstemming, integraal optreden
Brancheorganisaties	Afstemming, klankbord
Andere omgevingsdiensten	Over en weer delen van kennis en ervaring

Bijlage 1. Begrippenlijst

Begrip	Uitleg
Friese gemeenten	Afstemming, integraal optreden, accountmanagement, klankbordgroep, etc.
AB	Algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling FUMO
Basistaken	De taken bedoeld in artikel 5.3, lid 4, Wabo, juncto artikel 7.1 en bijlagen IV van het Besluit omgevingsrecht (Bor), of, na inwerkingtreding van de Omgevingswet, de met die bepalingen corresponderende artikelen uit die wet (18.22 Omgevingswet jo 13.12 Omgevingsbesluit). Tot de basistaken behoren ook de daarmee samenhangende, adviserende en ondersteunende werkzaamheden
Boa	Buitengewoon opsporingsambtenaar
Bor	Besluit omgevingsrecht
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen
CCV	Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
CJIB	Centraal Justitieel Incassobureau
Collectieve taken	Niet aan een individuele deelnemer toe te rekenen andere taken dan bedoeld onder basistaak en plustaak die FUMO uitvoert in opdracht en ten behoeve van het collectief van de gezamenlijke deelnemers, waaronder in elk geval het in stand houden van een milieualarmnummer, zoals jaarlijks in de begroting beschreven.
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
Fbup	Fryslânbreed uitvoeringsprogramma
IBP	Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
IPPC	De IPPC-richtlijn of richtlijn 1996/61/EC staat voor Integrated Pollution Prevention and Control, d.w.z. geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging.
LHS	Landelijke Handhaving Strategie
mba	Milieubelastende activiteit
e-MjV	Elektronische milieujaarverslagen
NVWA	Nederlandse Voedsel en Waren autoriteit
Productie uren	De uren die de medewerkers van de FUMO maken voor de deelnemers in het primaire proces zoals het behandelen van vergunningaanvragen, het afhandelen van meldingen en het uitvoeren van toezicht. Vaak worden deze uren verward met productieve uren, dit is niet terecht.
Productieve uren	De uren van medewerkers waar budget tegenover staat. Dit zijn dus niet alleen de productie uren, maar ook bijvoorbeeld de inzet op de uitvoering van de collectieve taken en de voorbereidingen op de Omgevingswet.
Risicomodel	Dit is een overzicht van alle basistaak-inrichtingen met een inschatting van risico's per branche , activiteit e.d. Het Risicomodel is een belangrijke basis en hulpmiddel om het risico-gestuurde werken te vertalen in planning en voorgenomen activiteiten.
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Wpg	Wet politiegegevens
ZZS	Zeer Zorgwekkende Stoffen

Bijlage 2. Lokale programma’s per deelnemer

Specificatie

Geen bijzonderheden

Weststellingwerf

Reguleringstaken

De werkzaamheden bij vergunningverlening bestaan vooral uit:

- Behandelen van ingekomen aanvragen (vooroverleg, vergunningen, meldingen en rapportages);
- (Programmatisch) actualiseren, waaronder het toetsen van de actualiteit van vergunningen en eventuele actualisatie van vergunningen van een deel van het inrichtingenbestand.

De uren reguleringstaken zijn gebaseerd op de begroting FUMO 2023. Hierin is ook rekening gehouden met: 15% maatwerk, 10% onvoorzien en voorlichting. Zie DVO-bijlage 2022 voor eventuele afwijkingen hierin.

Toezicht en Handhaving

Aantal controles o.b.v. geactualiseerde risicomodel per 1 oktober 2022:

Categorie	Aantal inrichtingen totaal	Planning controles lokaal programma
IPPC, prio hoog	-	-
IPPC, prio matig	3	1
IPPC, prio laag	3	-
Niet IPPC, prio hoog	32	7
Niet IPPC, prio matig	37	11
Niet IPPC, prio laag	74	14
Totaal	**149**	**33**

Het toezicht op de inrichtingen die vallen onder de categorie: afval, intensieve veehouderij, tankstations met en zonder LPG, vuurwerk en e-MjV controle, worden uitgevoerd via de regionale branche-aanpak. De overige controles worden uitgevoerd in het lokale programma overeenkomstig het risicomodel voor Weststellingwerf. Ook de hercontroles (ook die voortvloeien uit het regionale programma) en klachten/ meldingen ongewone voorvallen maken ook onderdeel uit van het lokale programma. Naast reguliere controles is voor toezicht rekening gehouden met 15% maatwerk en voorlichting. Ook hier geldt zie DVO-bijlage 2022 voor eventuele afwijkingen hierin.

Aantal af te handelen meldingen sloop-asbest en Besluit bodemkwaliteit (Bbk) en het toezicht daarop vindt plaats overeenkomstig de uitgangspunten uit de begroting.

Dit leidt tot de volgende planning voor 2023

Omschrijving	Aantal gepland 2023	Uren gepland 2023
Regulering Vergunningverlening		
Vooroverleg met/zonder omgevingstafel	5	104
Oprichtings-/revisievergunningen	4	435
Veranderingsvergunning/ambtshalve wijzigingen	5	194
Behandelen milieuneutrale wijziging	3	108
Actualisatietoetsen	-	-
Goedkeuringsbesluiten	-	-
Meldingen eenvoudig/complex	8	72
Maatwerkvoorschriften	-	-
MER-beoordelingen	6	192
Projecten		-
Toezicht en Handhaving		
Regulier toezicht lokaal programma		404
Hercontroles (60% niet IPPC, 40% IPPC))		240
Handhaving		203
Klachten en meldingen ongewone voorvallen (10%)		65
Af te handelen meldingen sloop-asbest	96	144
Toezicht meldingen sloop-asbest	20%	60
Af te handelen meldingen Bbk	68	170
Toezicht meldingen Bbk	20%	122

Bijlage 3. Doorwerking VTH-beleid Fryslân

In het VTH-beleid Fryslân voor de basistaken (2020) zijn meerjarige doelen met betrekking tot de fysieke leefomgeving vastgelegd. In dit uitvoeringsprogramma zijn deze doelen concreet ingevuld met activiteiten. Hieronder is samengevat weergegeven op welke wijze invulling is gegeven aan de prioriteiten uit dit VTH-beleid.

Tabel 2: Uitvoering doelstellingen VTH-beleid Fryslân voor de basistaken

Beleidskader VTH - paragraaf	Nr.	Doelstelling	Jaarprogramma 2023
2.1 Aansluiting bij strategische doelen deelnemers	1	Bedrijven hebben inzicht in hun bijdrage aan en verantwoordelijkheid voor een klimaatbestendig, circulair en energieneutraal Fryslân.	*H5 Focus in toezicht. Aandacht voor energieverbruik bij controles. Dit draagt bij aan de uitvoering van de energiecontroles die aanvullend op dit jaarprogramma worden uitgevoerd vanuit de hiervoor beschikbare SPUK-gelden.*
	2	Emissies naar water en lucht door industrie en landbouw worden gereduceerd door een branchegerichte aanpak.	*Zie H5 Focus in toezicht. Overeenkomstig deze doelstelling ligt bijvoorbeeld de focus bij de branches Veehouderij I, Veehouderij II en bij de branche fokken en houden van dieren + verblijven op de controle van het stalsysteem.*
2.2 Risicogericht werken	3	Verbetering van de gegevenskwaliteit van de voornaamste risicovariabelen, zodat het informatie gestuurd risicomodel voor de clusters van basistaken optimaal kan functioneren.	*Zie H5 Focus in toezicht. Het plan 'Actualisatie & beheer inrichtingenbestand FUMO (basistaken)' is in uitvoering. Daarnaast verbeteren we op het gebied van energie onze data ten behoeve van het informatie gestuurd werken.*
2.3 Impuls ketentoezicht	4	De meest risicovolle grond- en afvalstromenketens zijn in beeld door een gerichte inzet van het ketentoezicht.	*Zie paragraaf 6.3 Programma Ketentoezicht. In 2023 staat onder andere grondstromen op het programma.*
2.5 Kwaliteitsborging	5a	De FUMO voldoet voor de basistaken aan de kwaliteitscriteria zoals beschreven in het Frysk Peil.	*Zie H3 onder gekwalificeerd personeel.*

Beleidskader VTH - paragraaf	Nr.	Doelstelling	Jaarprogramma 2023
	5b	Goed opgeleid personeel die voldoen aan de kwaliteitscriteria VTH en beschikken over de benodigde competenties voortvloeiend uit de Omgevingswet. Optimaliseren van klachtenafhandeling en reactie op vragen van inwoners. Goede bereikbaarheid.	*Zie H3 Ontwikkelingen onder gekwalificeerd personeel.* *Overeenkomstig de afspraken die zijn gemaakt in de PDC FUMO vindt binnen 48 contact opgenomen.* *Inzet milieualarmnummer.*
3.1 Milieubelastende activiteiten	6	Objecten met één of meerdere melding- of vergunningplichtige milieubelastende activiteit(en) beschikken over een actuele melding / vergunning.	*Onder Collectieve taken (H7 Programma collectieve taken) wordt invulling gegeven aan de aanpak actualiseringsplicht (opstellen plan van aanpak).*
	7	De branches in de hoogste risicocategorie vertonen in 2024 een verbeterd naleefgedrag ten opzichte van 2020.	*Zie H8 Registratie en monitoring. De nulmeting heeft plaatsgevonden in 2022.*
	8	De voorschriften die gelden voor de activiteiten met de grootste milieurisico's worden in 2024 beter nageleefd dan in 2020.	*Zie H8 Registratie en monitoring. De nulmeting heeft plaatsgevonden in 2022*
	9	Bij overige branches en activiteiten is in 2024 het naleefgedrag minimaal gelijk aan het naleefgedrag in 2020.	*Zie H8 Registratie en monitoring. De nulmeting heeft plaatsgevonden in 2022*
3.2 Bodem	10	Verbetering van het naleefgedrag bij bodemsaneringen Wbb in 2024 ten opzichte van 2020.	*Zie H8 Registratie en monitoring. De nulmeting heeft plaatsgevonden in 2022*
	11	Verbetering van het gedrag van de uitvoerder van Bbk-werken in 2024 ten opzichte van 2020.	*Zie H8 Registratie en monitoring. De nulmeting heeft plaatsgevonden in 2022*
	12	Inzicht in illegale activiteiten en het risico van niet gemelde bodemwerken en bepalen van de structureel benodigde inzet voor toezicht op niet gemelde bodemwerken in 2021.	*Naar aanleiding van de evaluatie uitvoeringstaken Bbk wordt een pilot vrije veld toezicht uitgevoerd.*
3.3 Asbest	13	Verbetering van het gedrag van de uitvoerder van asbestsaneringen in 2024 ten opzichte van 2020.	*Zie H8 Registratie en monitoring. De nulmeting heeft plaatsgevonden in 2022*